

נושאי השיעור:

מי שכח את הדוד דלוק בערב ר"ה? | זרק את הכיפה והציצית! | למה הילדים שונאים את היהדות? | הדרך לקבלת התפילה ביום כיפור | איך למחוק עוונות של מזיד? | מה יותר גדול מתורה ומזיכוי הרבים לפי הזוהר הקדוש? | יש שוחד בבית דין של מעלה! | איך לקבל חיים קלים? | שחררו את הילדים!

## מי שכח את הדוד דלוק בערב ר"ה?

אני רוצה לספר לכם איזה סיפור קטן. לא קשור לדרשה אלא כי זה היה היום, אבל זה סיפור מחזק מאוד, סיפור מחזק כדי שנתחזק לקראת יום הכיפורים<sup>1</sup>. היום כשירדתי לכולל, חיכה לי מישהו בחוץ. הוא בא לעשות וידוי, שיתף אותי במה שהיה בערב ראש השנה. בערב ראש השנה כשהוא יצא מהבית הוא אמר לאחד הבנים שלו: "כשאתם מסיימים להתקלח, תכבו את הדוד".

כשהוא חזר בערב ראש השנה, הדוד היה דלוק.. בא השטן והדליק אותו. הוא התעצבן: "למה הדוד דלוק? למה לא כיביתם את הדוד?!" הוא תפס את הילד שאמר לו לכבות את הדוד, זה שהתקלח אחרון, ובערב החג הוא אמר לו: "עכשיו תלך תחפש גוי שיכבה את הדוד!". הילד יצא בחוץ, ילד בן שלוש עשרה-ארבע עשרה, אחרי בר מצווה, איפה ימצא עכשיו גוי?! רבע שעה, עשרים דקות, חצי שעה הילד בחוץ. האבא בינתיים קורא את ה"בן איש חי", אבל הוא אש מבפנים..

## זרק את הכיפה והציצית!

הילד חזר הביתה, פתח את הדלת, כיבה את הדוד בעצמו, נכנס לחדר, זרק את הכיפה, הוריד את הציצית, זרק אותה על הרצפה והלך לישון. ככה היה המעשה, בליל ראש השנה. האבא אמר לי שעכשיו הוא בא לעשות וידוי על זה, והתחיל לבכות, וכמה צער הוא גרם.. הוא באמת יהודי טוב, אבל תראו מה אדם יכול לחולל, עם הכעס והשיגעון שלו! הוא ניסה לפייס את הילד, ובסוף, אחרי שפייסו אותו, הילד קם בלי כיפה, שם חולצה, ישב על השולחן והתחיל לאכול בלי נטילת ידיים ובלי קידוש. האבא שתק, לא אמר לו כלום..

תראו איזה סיפור מחזק, כמה רגש צריך עם הילדים. רבותיי, אני לא אומר הלכה למעשה עכשיו, אני רק בא להגיד לכם, עדיף שהאבא הזה היה מכבה את הדוד בראש השנה! אני לא אומר הלכה למעשה. אני רק אומר, אתה הולך ומשמיד יהדות לדורות! מה הילד הזה יזכור מראש השנה עכשיו?! כמה אנחנו צריכים להיות מתונים בבית.

זו גמרא בגיטין (ז.), הגמרא אומרת: אָמַר רַבִּי אֶבְיָהּ: לְעוֹלָם אֵל גִּטִּיל אָדָם אֵימָה וְתִירָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שֶׁהָרִי אָדָם גָּדוֹל הִטִּיל אֵימָה וְתִירָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְהָאֶכְלוּהוּ דָּבָר גָּדוֹל<sup>2</sup>. חכמינו אמרו את

<sup>1</sup> מסכן הבן אדם, הוא בן אדם טוב, ביקשתי ממנו רשות לספר את זה כדי לחזק את הציבור..

<sup>2</sup> דבר איסור.

זה- לא להטיל אימה יתרה בבית! כמה אנחנו צריכים בבית להיות מתון-מתון, לחייך לילדים, להכיל אותם, להבין אותם, את האישה. בלי כעסים, בלי צעקות. היהדות אחרת. הוא נכנס לשיגעון על הדוד, "תחפש גוי". בשביל מה צריך? תכבה אתה את הדוד, תשחרר את הילד..

## למה הילדים שונאים את היהדות?

צריך להיות מתון-מתון עם הילדים. חראם על הילדים האלה, מסכנים הילדים האלה. אחר כך אנחנו שואלים למה הם מורדים, למה הם שונאים את הדת, למה שונאים רבנים, למה שונאים את היהדות, שונאים את התפילה, שונאים כל סממן של יהדות. הם מפתחים שנאה.

הבת לבשה חצאית קצרה, לבשה חולצה קצרה – תשחרר אותה, תשחרר את הבריות, תעסוק עם היהדות שלך! גידלת אותם, אמרת להם זו הדרך? זהו, תשחרר אותם. הדוד דלוק? בסדר, דלוק- לא דלוק. תכבה אתה, יש לך פרנויה, אתה חולה בנפש קצת? תכבה בשינוי, מותר לך.. אבל תעזוב את הילדים! הילד זרק את הכיפה על הרצפה, זרק את הציצית על הרצפה, מה הוא צריך יהדות כזאת? יהדות שבה אבא מוציא אותו ערב ראש השנה מחוץ לבית?!

אני אמרתי שזה מאוד מתזק הדבר הזה, שנדע איך להכיל את הילדים. אני חושב שעיקר התשובה של עשרת ימי תשובה, רבותיי, זה בין אדם לחברו. אמרתי לכם את זה כמה פעמים. אדם רוצה לקבל קבלה – תחייך. תחייך לבריות. אתה נכנס הביתה, פתח את השפתיים, תחייך, תראה את השיניים שלך. יגידו שאתה חולה נפש? עדיף שיגידו חולה נפש בעולם הזה- "מוטב להיות שוטה כל ימיו בעולם הזה ולא רשע בעולם הבא שעה אחת". נפסיק עם הכעסים, נפסיק עם הצעקות, נפסיק עם המריבות. זה משניא את היהדות, זה חילול השם.

יש זוהר חזק מאוד בפרשת תצווה, דף קפ"ד. הזוהר אומר: "ביומא דכיפורי", ביום כיפור, "עבר בכולהו". מה זה עבר בכולהו? הקדוש ברוך הוא מעביר בדין את בני אדם. אומר הזוהר: "וקודשא בריך הוא חייס עליהו דישראל ביומא דא". יש לו רחמים על עם ישראל ביום הזה. אבל אומר הזוהר: "מאן דלא עבר טינא מרוחיה לכפרא עליה". מי שנכנס ליום הכיפורים רבותיי עם טינה בלב, עם שנאה – שונא את השכן, שונא את חמיו, מסוכסך עם אח שלו, יש לו טינה בלב – אומר הזוהר: "כד סליק צלותיה בהאי יומא", כשהתפילה שלו ביום הכיפורים עולה לשמיים, "טבע בדוכתא דאקרי רפש וטיט". לוקחים המלאכים את התפילה שלו וזורקים אותה לתוך רפש וטיט.

## הדרך לקבלת התפילה ביום כיפור

**"ויהיו מצולות, ולא סליק לאתרא ברשא דמלכא ביומא דא". שמעתם את הזוהר? אדם שבא ליום הכיפורים עם טינה בלב, עם שנאה בלב, הלב שלו לא נקי – לוקחים את התפילות שלו, זורקים את זה ברפש וטיט, ולא עולה התפילה שהמלך יתעטר בה בכתר שלו. לכן אדם שרוצה להיכנס ליום הכיפורים כמו שצריך, קודם כל תנקה את הלב שלך.**

"אה, אבל הוא עשה לי ככה". מתי תבין שהוא לא יכול לעשות לך שום דבר?! הוא שליח. ספר החינוך כותב: איך ציווה אותנו הקדוש ברוך הוא "לא תקום ולא תטור"? זו מצווה בלתי אפשרית! ביקשתי ממנו את המקדחה, בוא אמר "אני לא משאיל מקדחות, מה פתאום, זה כלי יקר". טוב, לא צריך. הוא דופק אחרי שעה, ואומר לך "המקדחה שלי התקלקלה, אפשר את המקדחה שלך?". אתה חייב לתת לו אותה.. אם לא, זה איסור דאורייתא! ואם נתת ואמרת לו "אני לא כמוד", עברת גם איסור דאורייתא של "לא תטור". שואל החינוך: איך אני יכול לקיים דבר כזה?! אומר החינוך: אם תאמין באמונה שלמה שהעוון שלך גרם לו לא לתת, ולא שהוא לא נתן, אז יהיה לך קל לתת לו. אבל אם תאשים אותו, אתה לא מאמין בקדוש ברוך הוא שיש עוונות שמונעים ממך, אז יהיה לך קשה לתת לו.

בסימן תר"ו בסעיף א' מרן מביא שבעבירות שבין אדם לחברו אדם חייב לפייס את חברו. אדם הלך לפייס ולפייס, מרן כותב - לא נתפייס בראשונה, בשנייה, ילך שלוש פעמים. לא נתפייס, מה הדין? העוון עליו, למה אתה לא מוחל לו?! בא אליך שלוש פעמים, תמחל לו. כתב הרמ"א: והמוחל לא יהיה אכזרי מלמחול.

**תיכנס ליום הכיפורים עם לב נקי. יש כאלה שמים קיטל. למה שמים קיטל? בגד לבן, דומה למלאכי השרת או להיזכר בתכריכים. אני אומר, הקיטל לבן כדי שהלב שלך קודם יהיה לבן כשאתה שם קיטל. תנקה את הלב שלך!**

כותב המשנה ברורה: "דכל המעביר על מידותיו מעבירים לו על כל פשעיו". ואם הוא לא ירצה למחול? אומר המשנה ברורה: בשמיים לא ימחלו לו! בר מינו. זה פסק של המשנה ברורה. אדם אומר: "אני מוחל לכולם, אבל לו אני לא יכול למחול". אם אתה לא יכול למחול לו, בשמיים לא ימחלו לך. ככה אומר המשנה ברורה!

ואם הוא רוצה למחול ולא מסוגל? רבי נתן כותב בליקוטי הלכות: יגיד לבורא עולם "ריבונו של עולם, תראה, אני באמת רוצה למחול לו. הלב לא ברשותי, אני לא שולט על הלב. תרחם עליי, אני עושה לו מחילה גמורה, אני מבחינתי מתפלל שלא יהיה לו שום נזק, שהשם ישמור אותו, שתכתב שנתו בטוב ובנעימים. אני לא רוצה שיהיה לו שום דבר חס ושלום, שום נזק בגללי, אבל הלב לא נותן לי למחול לו, מה אני אעשה? אני יודע שהעוונות שלי גרמו לדבר הזה, והוא שליח". מתפלל עליו, עושה גילוי דעת, ואז זה כבר לא שלו. הוא מבחינתו עשה את שלו וזו מחילה.

## איך למחוק עוונות של מזיד?

שער הציון כותב: למה הפסק הזה, שאם אדם לא מוחל אז לא מוחלים לו? אומר השער הציון שלמעלה דנים מידה כנגד מידה. וצריך למחול לחברו אפילו אם עיוות כנגדו במזיד ובמרד. שמעתם? הוא לא שגג נגדך, הוא עשה לך במזיד ובמרד! אתה צריך להגיד: "בורא עולם, אני יודע שהוא כלום, אין אף אחד בעולם הזה שיכול להזיק לי. זה אתה, אני יודע שאלו העוונות שלי שאתה רוצה לנקות אותי פה. זה לא הוא, הוא שליח".

**אומר שער הציון: ואז מוחלים לו אפילו על המזיד שעשה, ישתבח הבורא לעד. אתה עשית עבירות במזיד? בטח שעשינו עבירות במזיד, מי לא עשה במזיד? אומר הרב: אם אתה מוחל למי שהזיד כנגדך, משמיים מגלגלים למחול גם על המזיד שלך, מה שאתה עשית במזיד. כמו שאומרת הגמרא: "למי נושא עוון? למי שעובר על פשע". ככה מביא הבן איש חי.**

הרמ"א כותב שאם הוא לא מוחל כי הוא מכוון לטובת המבקש, לטובתו שלא ימחול לו, כדי שהוא יעמוד על מקומו, אז יכול לא למחול עבור זה, אבל כדאי לעשות שאלת חכם בכל דבר. כי הלב שלנו מאוד נגוע. אנחנו מאוד נגועים, אז אדם ילך לחכם, יגיד לו: "פלוני ככה עושה לי, מה אני אמור לעשות איתו?". והוא ייתן את העצה. וככה יש פסק של חכם. המשנה ברורה אומר שאדם לא יפסוק לעצמו שום דבר. לא בממוך, לא בשלום בין אנשים, אלא ילך לחכם. מה שהחכם יפסוק לו, ככה נפסק בשמיים, ואתה נשאר רגוע. זהו, גמרנו, אתה סיימת את זה, זה כבר לא שלך.<sup>3</sup>

יש גמרא במסכת ראש השנה בדף ט"ז, הגמרא מספרת על רבי כרוספדאי, שהוא אמר שיש שלושה ספרים נפתחים: רשעים, צדיקים, בינוניים וכולי. ויש זוהר חדש מגילת רות בדף ל"ד, שמה הזוהר מביא שרבי כרוספדאי פעם אחת היה חלש, היה גוסס, הלך להיפטר מן העולם. ואז מספר הזוהר, עלה אליו רבי יוסי בן קיסמא. **תראו מהסיפור הזה מה זה הכוח של אדם שנכנס בימים האלה להעביר על המידות, לא מתעסק עם הבריות, מחפש רק לעשות טוב.**

תדעו, יש בעולם שני סוגים של בני אדם: יש אחד שעושה צרות בעולם, ואחד שעושה טוב בעולם. אחד שזורע קוצים וצרות ובעיות, אחד שזורע ישועות, נחמות ובשורות טובות לעם ישראל, שני סוגים. האדם יסתכל תמיד באיזה צד הוא נמצא: הוא מטיב לבריות, מחייך לבריות, עושה טוב בעולם? אז תדע לך שהקדוש ברוך הוא, מה שאדם עושה – עושה לעצמו.

אז הזוהר מספר שרבי כרוספדאי היה חולה, והגיע רבי יוסי בן קיסמא לבקר אותו. אומר הזוהר - עד דהוו יתבי, הגיע גם רבי חלקיה לשמה. ואז ראו שרבי כרוספדאי מחייך ובוכה,

<sup>3</sup> דרך אגב, דיברנו על כך בעבר שלפעמים שלום זה להתרחק. לפעמים מה זה 'שלום'? יש אדם שתמיד מזיק ומציק. אז אין עניין להיות קדוש מעונה איתו, לקבל כל הזמן עלבונות ולהיות קדוש מעונה, לא. הוא בן אדם כזה, מסכן, תמחול לו בלב שלם, תתרחק ממנו, וזהו. זה יחיה את החיים שלו וזה את החיים שלו, זה גם נקרא שלום.

היה גם מחייך וגם בוכה, ולא ידעו מה יש לו. הוא כבר היה ממש לפני פטירה. אמר ליה רבי יוסי: אתקין מילך וזיל לכורסך דאתקינו לך. ואז התעורר רבי כרוספדאי, ואמר להו: אנא חמינא מה דלא יכילנא למללא. אמר: אני ראיתי דברים... הוא מביא את העניין שהוא ראה את העניין של שלושה ספרים שנפתחים- מה שגילה בראש השנה רבי כרוספדאי, זה היה בזמן שהוא מת מוות קליני, היה גוסס ומת- ואמר: יש דברים שאני יכול לגלות, ויש דברים שאני לא יכול לגלות. ואז הוא סיפר להם איך עובד המשפט בבית דין של מעלה.

## **מה יותר גדול מתורה ומזיכוי הרבים לפי הזוהר הקדוש?**

ממשיך הזוהר - ושמע אנא כרוז דכריז, שמעתי כרוז שמכריז, בימים האלה זה היה, שמכריז איך דנים בשמיים. אמר להו: כל יומא יוצא כרוז, דזכאין אינון חברייא, יש שלושה שמכריזים עליהם בשמיים: מאן דמשתדל באורייתא – מי שמשתדל בתורה; ומאן דמזכין לאחרין – מי שמזכה את האחרים<sup>4</sup>; והשלישי: מאן דמעביר על מדותיו. ככה מספר רבי כרוספדאי לרבי יוסי בן קיסמא ולרבי חלקיה.

הוא הגיע לבית דין של מעלה, והוא היה צריך להיפטר מן העולם. רבי כרוספדאי היה עוסק בתורה, וגם מזכה את הרבים. הזוהר מספר, שעדיין לא הועילו לו הזכויות האלה להשאיר אותו בעולם הזה. ואז קמו תלת סהדין, באו שלושה עדים לפני בית דין של מעלה, ואמרו: מצאנו לו כופר! מה הכופר שמצאו, שרק בזכותו רבי כרוספדאי חזר לחיים? אומר הזוהר: אסהידו עליי, העידו עליו על רבי כרוספדאי, כיוון דאנא מעברנא תדיר על מידותיי, אז אתעסקו בדיני כל יומא דחמיתון דדמיכנא, לא עבדו חשבון יומין ושנין דילי, ואשתכחון תדיר שלמין על דעברנא על מידותיי תדיר, ושבקו דינא דילי.

**אתם שומעים? התורה לא עזרה לו, זיכוי הרבים לא עזר לו. מה עזר לו, אומר הזוהר? שהיה מעביר על מידותיו.** עד דסליקו דינא לאתר אחרא, והזוהר מספר שהוסיפו לו שנים, כדי שיוכל לרדת ולהשלים את התורה שלו. והזוהר מביא מה שמלאך המוות עשה איתו וכולי.

**הזוהר מספר, רבותיי, במה מתחשבים בשמיים בבית דין של מעלה, מה דבר העיקרי והחזק ביותר? כשאדם מעביר על מידותיו.**

השכן שלך עכשיו בונה, עושה רעש – תקנה אטמי אוזניים! כמה עולה אטמי אוזניים? חמישה שקלים. בחמישה שקלים אתה קונה עולם הבא! קונה חיים! בחמישה שקלים, במקום להציק לשכנים, אתה קונה חיים. שמת אטמי אוזניים, זהו, אתה מפסיק להציק לעולם, מפסיק להתעסק עם הבריות.

היה מישו שסיפר לי לפני מנחה, שיש איזה בניין שבונים שם, ואיזה אחד בבניין, בגלל שהוא בנה דבר מסויים, הוא היה צריך להיזי את הדודי שמש. הוא אמר לשכנים: לא יהיה לכם מים חמים עכשיו בדרך שהייתה, אבל אני אשלם לכם בשביל שיהיה". חברת חשמל

---

<sup>4</sup> או מחזיק בתורה או יש לו זיכוי רבים מסוים.

אמרו ששעה של דוד שמש עולה שני שקלים. שכנה אחת ביקשה ממנו שישה שקלים, ושכן אחד ביקש אלף שקל.. רבותיי, זה שביקש אלף שקל, הוא מתפלל, מניח תפילין, מסתמא גם יש לו שיעור קבוע.. הוא גזלן! הוא גזל, זה גזל גמור! אם ישאירו אותו פה לעוד שנה בעולם, זה כנראה הילדים, אשתו, הם עוד צריכים אותו. אבל אם לא, תבינו מה היו עושים לו למעלה!

אנשים מתעקשים על כל דבר, עומדים על המידות, ואחר כך הם סובלים בחיים. תראו שהם סובלים בחיים, יש להם סבל גדול בחיים, אבל הם לא מבינים את העניין הגדול הזה שאדם צריך להיות מעביר על מידותיו. הגמרא פוסקת את זה להלכה: כל המעביר על מידותיו, רבותיי, מעבירין לו על כל פשעיו! אתם מבינים מה זה?

רש"י כותב שם בראש השנה י"ז: "אין מידת הדין מדקדקת אחריו", זה הלשון של רש"י! זאת אומרת, אם יש מידת הדין שרוצה לתבוע אותו על העבירות, אומר הקדוש ברוך הוא: "מה יש לך מזה? הוא כל הזמן עושה: יאללה לא נורא, לא נורא, נו בסדר, הכל טוב, הכל בסדר, שחרר אותו, עזוב אותו. זה לקח לך, זה עשה לך – לא נורא, עזוב, הכל בסדר". אז הקדוש ברוך הוא גם, מידה כנגד מידה, מה עושה איתו? "לא נורא, נו, עזבו אותו. שיהיה לו בריאות, שיהיה לו נחת, שיהיה לו שמחה, שיהיה לו חתנים טובים, כלות טובות, ילדים טובים, פרנסה.. עזבו אותו, תשחררו אותו". "אבל תראה איך המצוות שלו נראים!". "לא נורא, תשחררו אותו, עזבו אותו".

לרבי כרוספדאי התורה לא עזרה, זיכוי הרבים לא עזר. מה עזר לו? מעביר על מידותיו. צריך לבוא לראש השנה, ליום הכיפורים, נקי בלב, נקי נקי, לנקות את הלב מהבריות.

## יש שוחד בבית דין של מעלה!

במדרש תהילים שוחר טוב, אומר המדרש: "מלפניך משפטי יצא", ביקש דוד המלך מהקדוש ברוך הוא. אמר: "ריבונו של עולם, אני רוצה שהמשפט שלי יצא מלפניך, אתה תדון אותי". אמר לו הקדוש ברוך הוא: "למה עשיתי סנהדרין? שהם ידונו אותך!". אמר לו: "ריבונו של עולם, כתוב בתורה שלך 'וְשֹׁחַד לֹא תִקַּח', והם מתייראין ליקח שוחד ולדון אותי. הם לא רוצים לקחת ממני שוחד, אני אצטרך לשלם מעטפות כדי לעבור בדין.."

יש שוחד בשמיים? מקבלים שוחד בשמיים? המדרש אומר שכן, 'מקבלים מעטפות' מתחת לשולחן, שמידת הדין לא תראה! אומר המדרש: "אבל אתה, רצונך שתיקח שוחד מלפניך. יש לי פה כמה מעטפות, בורא עולם, באתי לתת לך שוחד. הסנהדרין לא לוקחים שוחד, אתה לוקח שוחד, אז אני בא לתת לך שוחד שתעביר אותי בדין", ככה אומר המדרש!

ומה השוחד? איי איי איי.. אומר המדרש: צדקה! אדם עושה טוב עם הבריות, אדם מטיב עם הבריות, אדם יודע לעשות חסד, לרחם, להטיב – אז לקדוש ברוך הוא שווה להשאיר אותו בעולם. למה? כי הוא מטיב במפעל שלו. יש לקדוש ברוך הוא מפעל, העולם שלנו, ובמפעל הזה לכאורה, יש דברים טובים ולא טובים. יש אנשים שעושים את המפעל לא טוב, ויש שעושים

אותו טוב. אלה שעושים את המפעל טוב, מטיבים עם הבריות, מטיבים עם העולם, צריך להשאיר אותם פה. גם אם יש להם עבירות, הוא לוקח שוחד ומשאיר אותם בעולם.

המדרש אומר שמעלימים את העבירות ממידת הדין שלא תראה את העבירות שלהם. "בַּפֶּסֶח לְיוֹם חֲנֻנִי", דרשו רבותינו מכסה, בכסף שלו מכסה את העבירות ממידת הדין. גונב את העבירות, שם אותם מאחורי הגב. באה מידת הדין: "איפה העבירות שלו?" "לא יודע." "שמתי אותם פה על השולחן.." "לא ראיתי.." למה? הקדוש ברוך הוא קיבל שוחד להעביר את האדם בדין. מה השוחד? שמטיב עם הבריות, שעושה טוב בעולם. איזה דבר נפלא זה!

אומר החפץ חיים ב"אהבת חסד"<sup>5</sup> - מה, וכי בשמיים יש מעטפות, שוחד, עניינים? מה קורה פה? אומר רבנו החפץ חיים: איך שיך למעלה תשובה ומעשים טובים? הרי זה שוחד, לקבל תשובתם בפני הקדוש ברוך הוא, הרי אלוקי אמת הוא, חותמו אמת! אומר החפץ חיים שיש שתי הנהגות למעלה בהם השם מנהיג את העולם, והנהגה של הקדוש ברוך הוא מה היא? **מידה כנגד מידה. ככה ההנהגה בשמיים: אתה עושה טוב, כביכול כביכול, אומר החפץ חיים, אתה כופה בית דין של מעלה לעשות איתך טוב. שמעתם מה זה??**

## איך לקבל חיים קלים?

אתה רואה שאנשים מבולבלים במצוות, התפילה שלהם לא משהו, הזה שלהם לא משהו, והכול הולך חלק בחיים, הכול טוב אצלם. אין להם בעיות, אין להם צרות, לא בבריאות, לא בפרנסה, הכול הולך חלק! מה הסיבה? הוא לא מציק לזבוב בבריאה. הוא לא מציק לאף אחד, לא מתעסק עם הבריות, מתעסק עם רק עצמו

מתי הילדים באים? הוא מתקשר אליהם: "אתה מגיע לחג?" "אבא, למה אתה שואל?" "רק לדעת כמה חלות לקנות. זהו, זו הנפקא מינה היחידה. אתה רוצה לבוא, אתה לא רוצה - אל תבוא, תלך איפה שאתה רוצה."

יש אבא אחד מתקשר: "אם לא תבואו, אני אקפיד עליכם! איפה כיבוד הורים שלכם?" יא משוגע! ככה נכנסים לראש השנה? עם הקפדות, עם איומים? ככה נכנסים לראש השנה? ריבוננו של עולם! אתה רוצה - תבוא, אתה לא רוצה - תעשה מה שאתה רוצה. חלאס, התחתן, שים לו כנפיים, שחרר אותו! רוצים לבוא - תבואו, לא רוצים - אל תבואו. אשתו באה אומרת לו: "אתה יודע, את כל החגים הם עושים אצלה, אצל ההורים שלה." שיעשו, שיגורו שם! מה אכפת לי אני? מה את רוצה שאני אעשה?! שייקח מזוודות ושיגור אצלם גם, מה אכפת לי? טוב לו שם, טוב לו איתה - שחררי אותו!

אותו דבר הפוך. מישהו גם המציא שצריך את החגים הראשונים אצל הורי הבעל, שנה שנייה אצל הורי האישה.. מי המציא את השטויות האלה?! שנה ראשונה, שנה שנייה... יש שנה

<sup>5</sup> חלק ב' פרק ג'.

ראשונה לשמח את אשתו, זהו. שנה ראשונה אם לא באו, שלא יבואו, ושימח את אשתו. זהו, כתוב בפסוק במפורש: "ועזב את אביו ואת אמו ודבק באשתו". זהו.

למה לי להתעסק עם הבריות? מה יש לי להתעסק איתם? תתעסק עם עצמך אתה, תתעסק עם המשפחה שלך, עם מה שנשאר, זהו. אתם מבינים? עושים חשבונות: סוכות חג ראשון פה, חג שני תעשו שם.. מה אכפת לך איזה חג ראשון, איזה חג שני, איפה הם בסוכות?! מה זה מעניין אותך בכלל איפה הם עושים חגים?! אתה רק תתקשר בבוקר לדעת כמה חלות לקנות<sup>6</sup>, זהו. באו - באו, לא באו - לא באו. הכנתם כבר אוכל? יש מקפיאים היום. הם החליטו, התקשרו: "אנחנו באים", אחר כך התקשרו: "אנחנו לא יכולים לבוא" - לא צריך, נשמה טובה, הכול בסדר. "מה עם האוכל שהכנתם?" נאכל אותו באמצע השבוע. סוף העולם? מה קרה?! נאכל קצת יותר, הכול בסדר, תירגעו. על מי מנוחות.

## שחררו את הילדים!

שחררו את הילדים, שחררו את הבריות, שחררו את האנשים. תנו להם חיים, תנו להם אוויר, תנו להם לנשום. משמייים ינהגו איתכם מידה כנגד מידה. אמרתי לכם כמה פעמים, המדרש אומר: מי שזורע קוצים, יצמח לו דרדרים וקוצים. כל הזמן יכאב לו, כל הזמן כאבים. מה יש לך?! אתה זורע קוצים, אתה מציק לבריות, אתה מציק לאנשים. ויש אחד זורע, זרעים של פרחים? יצמחו לו פרחים, יצמחו לו פירות, עצים. אתם מבינים?  
בעשרת ימי תשובה יש כל כך הרבה קבלות לקבל, כל כך הרבה קבלות. אבל זו הקבלה העיקרית: להפסיק להתעסק עם הבריות<sup>7</sup>.  
בעזרת השם יתברך שנחזור בתשובה שלמה, גמר חתימה טובה בעזרת השם.<sup>8</sup>

<sup>6</sup> ואם זה עושה להם לחץ, תקנה חלות מיותרות, שים במקפיא! תאכל אותם בחג שני.

<sup>7</sup> בסוף השיעור התחבר עם הסיפור עם הדוד שמש שבסיפורי בתחילת השיעור ב"ה.

<sup>8</sup> רבותיי, במחילה, אקח לכם דקה אחת, רק דקה אחת, שכחתי להודיע: יש פה יהודי מאוד מאוד יקר ששמע את העניין של השידוכים שדיברנו בשיעורים שעברו, לא לוקחים כסף על זה, זה הכול לשם שמיים עושים, זה נקרא "בשעה טובה". יש שתיים-שלוש נשים שמטפלות בזה בחינם, בלי הרשמה, וגם כן אם בעזרת השם נסגר שידוך לא לוקחים כסף על זה, עושים הכול לשם שמיים. ויש מצוה גדולה להירשם, והוא מתייעץ כל דבר עם רבנים. זה דבר נפלא, דבר גדול הדבר הזה. יש את הטלפון, אגיד לכם אותו: 055-2533305. ברוכים תהיו.